

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 6

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4 de marzo- 4. marca 1993

Pismo nadškofa dr. A. Šuštarja

Slovenski otroci - Počitniška kolonija - Dom dr. Hanželiča - Dolores

Dragi slovenski otroci,

zelo sem bil vesel vaših pozdravov, ki ste mi jih poslali iz počitniške kolonije v domu dr. Hanželiča. Najbrž so medtem počitnice že minile in upam, da ste jih preživeli v velikem veselju in se znova vrnili domov.

Z velikim zanimanjem spremljamo življenje Slovencev v Argentini in posebno v Buenos Airesu. Veselimo se, da je vedno več povezanosti z vami, ko prihajajo obiski iz Argentine in tudi več naših ljudi prihaja med vas.

Ostanimo med seboj povezani v zvestobi Bogu, Cerkvi in domovini.

Vam in vašim staršem in vsem, ki hodijo v slovenske šole, pošiljam prisrčne pozdrave

Alojzij Šuštar,
nadškof

Ljubljana, 18. februarja 1993

OTROŠKA KOLONIJA NA GROBU DR. HANŽELIČA

(Nad. glej na str. 5)

MARKO KREMŽAR

Papeževe besede

V članku, v katerem poroča ljubljanski časnikar o protokolarnem obisku predsednika Kučana pri papežu Janezu Pavlu II., lahko beremo naslednje besede, ki jih je povedal sveti oče slovenski delegaciji: „Vsak narod ima pravico, da se popravi, da popravi svoje zmotne in Slovencem želim, da bi to dosegli.“

Ta misel je daleč od Kučanovega govorjenja o pozabi „travmatske preteklosti“, kakor da bi bilo mogoče graditi sedanost brez zveze s tem, kar je bilo.

Vsak narod ima pravico, da se popravi, nas spominja papež. To pomeni, da je v naši preteklosti nekaj, kar je vredno in potrebno „popravila“. To je sprememba. Te pravice se more narod svobodno poslužiti ali pa jo odkloni. Seveda se ne odloča narod kolektivno, temveč po posameznikih, po članih narodnega občestva, ko hočejo ali zavračajo globoke spremembe, ki vodijo od golega iskanja koristi k spreobrnitvi v smeri vrednot. Vsota teh osebnih odločitev je za narod življenjskega pomena.

Ne gre namreč za kakršnokoli spremembo. Treba je „popraviti svoje zmotne“, trdi papež. Komunizem, po Cerkvi najostreje obsojena zmotna zadnjih desetletij, ni le

neka abstraktna teorija, temveč zmotna, ki se je globoko zajedla v vsakdanjost. Zmota pa je mogoče popraviti le tako, da dodobra spoznamo njeno bistvo, da odkrijemo, kje in zakaj se je oddaljila od resnice, nato pa odpravimo razloge, ki so ji omogočali razmah pa tudi posledice, ki jih je zapustila.

Kar želi papež Slovincem je, da bi bili kmalu prosti zlih posledic zmote, katero je prenašal in v veliki meri tudi vdihaval naš narod skozi skoraj pol stoletja. To ni samovoljno pretrganje s preteklostjo, temveč temeljno obžalovanje, spoznanje in poravnje krivic, ki so se v imenu zmote godile ali katere je ta posredno povzročila. Narodno občestvo mora voditi vsaj želja zamenjati laž z resnico, kolikor in kakor jo more spoznati, ter uravnati, kar je bilo zakrivljeno. Brezbrižnost je pravo nasprotje popravljanja zmot in krivic.

Le če se površno ustavimo ob zunanosti vatikanskega protokola, lahko rečemo, da je med željo papeža katoliške Cerkve Janeza Pavla II. in besedami predsednika Kučana, ki je eden najvidnejših eksponentov prav tiste zablode, katere posledice naj slovenski narod popravi, kako soglašanje.

Letna konferenca SKD

V petek, 26. februarja, so Slovenski krščanski demokrati imeli svojo letno konferenco v Kopru.

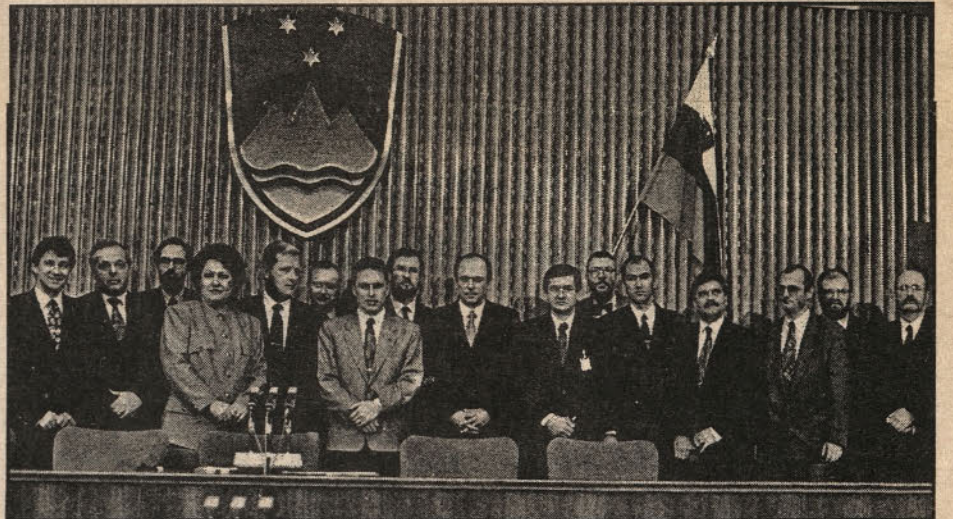
Predsednik stranke prof. Lojze Peterle je podal svoje poročilo, ki je bilo po debati sprejeto.

V debati je na očitke o paktiranju s komunisti odgovoril, da je po njegovem in po mnenju vodstva stranke vsekakor bolje biti v vladi in imeti s tem možnost sooblikovanja političnega, gospodarskega in družbenega življenja, kot pa biti v opoziciji. Poudaril je, da se stranka v ničemer ni odpovedala svojim načelom in programskim ciljem, vendar je treba na politiko gledati realno, upoštevajoč volilne rezultate.

Na konferenci so precej govorili tudi o združevanju desnosredinskih strank. Vinko Demšar iz Škofje Loke je konferenci v sprejem predlagal predlog za pospešitev pridruževalnih procesov, kar naj bi opravila posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov vseh desnosredinskih strank v Sloveniji. Po precej dolgi in burni razpravi so udeleženci potrdili idejo o združevanju, strinjali pa so se tudi z mnenji Lojzeta Peterleta in Ivana Omana, da je bila pobuda

za združevanje do zdaj že večkrat dana, da pogovori potekajo in da pač čakajo na ustrezne miselne premike v Slovenski ljudski stranki, kot praktično edini za združitev še zanimivi desnosredinski stranki v državi. Peterle je med drugim povedal, da je bila ena priložnost za združitev že zamujena, to je bilo namreč obdobje takoj po volitvah. Oman pa je pripomnil, da zaradi nemodre odločitve ljudske stranke, njene najhujše posledice nosijo predvsem tisti, katerih interese naj bi zastopala prav ljudska stranka. Poudaril je, da mora do združitve priti relativno hitro, saj v SLS vstopajo ljudje, ki utegnejo zaradi svojih političnih usmerjenosti združevanje močno omejiti ali celo onemogočiti.

Konferenca je med drugim obravnavala in sprejela poročila vseh zvez, ki delujejo znotraj stranke, ter poročilo o delu poslanske skupine SKD v državnem zboru, volitve za člane sveta stranke in njenega nadzornega odbora, potrdila finančno poročilo za lansko leto, sprejela posebno resolucijo o političnem položaju v Sloveniji in razpravljala o letnem programu za letošnje leto.

Nova slovenska vlada pod predsedstvom dr. J. Drnovška

Informacije iz Slovenije

V petek, 15. februarja dopoldne je slovenski metropolit naškof dr. Alojzij Šuštar v kapitelski hiši na Slomškovem trgu 18 v Mariboru blagoslovil prostore najmlajše slovenske banke, Krekove banke d.d. Odprtja so se poleg mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja in dr. Jožeta Smeja udeležili tudi predstavniki domačih in tujih bank, med njimi cerkvene banke Liga iz Regensburga, Sparkasse iz Bayreutha in Raiffeisna iz Gradca, ki so tvorno sodelovale pri pripravi za ustanovitev nove slovenske banke. V kulturnem programu je nastopil kvartet rogov Opere SNG Maribor. Podatek, da je ustanovitveni kapital Krekove banke dosegel že deset milijonov nemških mark potrjuje, da dosedanja prizadevanja predsednika upravnega odbora Mirka Krašovca, ekonoma mariborske škofije, in članov odbora ter vseh drugih, ki so banko sooblikovali, niso bila zaman. Pripeljala so do pomembnega dogodka na Slovenskem.

Kljub masovnim izstopom članov Svetovnega slovenskega kongresa in splošnemu mnenju, da je SSK svojo funkcijo že opravil, je bil preteklo soboto na drugem zasedanju SSK konference za Slovenijo (prvo zasedanje se je končalo z nesklepnostjo) izvoljen svet, ki šteje trideset članov. V ponedeljek pa so na konstitutivni seji sveta izvolili Izvršni odbor z devetletnim mandatom. Predsednica konference za Slovenijo (obenem podpredsednica Izseljenjske matice) je dr. Irena Mislej, prvi podpredsednik dr. Janez Dular, drugi podpredsednik Žarko Petan, člana pa dr. Peter Zorčič in Milan Dobnik.

Na izrednem kongresu SNS — Slovenske nacionalne stranke — so z veliko večino razrešili dosedanjega predsednika Zmaga Jelinčiča in postavili na njegovo mesto Marjana Staniča. Jelinčič pa se ni vdal in tako obstajata dve vodstvi, o čemer se bo

(Nad. na 2.str.)

Prešernove nagrade

Kakor že dolgo vrsto let — od leta 1949 — podeljujejo v Sloveniji Prešernove nagrade kot najvišjo slovensko kulturno počastitev. Glavno nagrado dobi kak slovenski kulturnik za svoje življenjsko delo, poleg njega pa dobijo še nagrado iz Prešernovega sklada posamezniki iz raznih kulturnih strok za delo ali izvedbo v zadnjih letih.

Letos sta dobila glavni nagradi za življenjsko delo: pisatelj **Drago Jančar**, ki smo ga imeli priliko spoznati lani ob Slovenskih kulturnih dnevih. Izdal je že vrsto knjig, med njimi tudi nekaj s tematiko političnih leguncev (Smrt pri Mariji Štežnji, bil je tudi pisatelj scenarija za film *Kazseljena oseba*). Enako glavno nagrado je dobila igralka **Milena Zupančič**.

Nagrade iz Prešernovega sklada pa so še dobili: oblikovalec **Edi Berk** za oblikovanje celostnih podob za podjetja; pisatelj **Evald Flisar** za knjigo *Popotnik v kraljestvu senc in igro Kaj pa Leonardo?*; režiser **Janez Pipan** za razne predstave, slikar **Andraž Šalamun** za slikarski ciklus *Sonca*; trobentač **Peter Ugrin** za solistične nastope in pisatelj **Zorko Simčič** za roman *Človek na obeh straneh stene*.

Slavnostni govornik na proslavi na predvečer Prešernovega dne 8. februarja je bil predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. France Bernik, spored pa je vseboval še glasbeni program.

Podelitev nagrade pisatelju Zorku Simčiču za njegov roman, ki je sicer izšel pred desetletji, a je bil lani ponatisnjen v Ljubljani, je gotovo veliko priznanje samemu pisatelju, obenem pa tudi vsej naši zdomski literaturi, ki je bila vsa leta ko-

munistične diktature zamolčana. O Simčiču so takoj pisali vsi slovenski časopisi, Delo je prineslo pogovor, ki ga je v tržaški Mladiki imela konec lanskega leta pisateljica Zora Tavčar, Slovenec pa je ponatisnil intervju, ki ga je s pisateljem imel leta 1943 dr. Tine Debeljak v tedanjem *Slovincu*. Vedeti je treba, da je med vojno Simčič dobil tudi Prešernovo nagrado mesta Ljubljane.

Zorko Simčič je v objavljenem telefonskem pogovoru z Ljubljano med drugim tudi izrazil naslednje: (Vprašanje *Slovenca*)

• Mislim, da je to tudi dokaz integracije slovenske zdomske literature z literaturo, ki je nastala na slovenskih tleh...

„Saj je bil zadnji čas. Drugače ne gre, ne za nas, tu v svetu, ne za vas doma. Resnica vas bo osvobodila: to, da mi vemo, kaj se godi doma, in da se doma zove, kaj delajo ljudje v tujini, to je izhodišče za pravo demokratično življenje. Tega ne razumem kot nekakšno odjugo ali, kot vi pravite, integracijo. To je normalen kulturni kontakt v življenju nekega naroda.“

• Imate v načrtu kakšno novo delo?
„Urejam vse, kar sem zadnjih deset, petnajst let pripravljaj. Časi niso idealni, da bi se človek posvečal literaturi. Vsekakor bom vsako leto skušal kaj izdati, ali tukaj ali v Sloveniji.“

Pisatelj Zorko Simčič je že vse od početka sodeloval pri našem listu in v Zbornikih Svobodne Slovenije, kot pisec kritik, pa kot pisec zanimivih razpravljanj o naši skupnosti in slovenskem značaju pod psevdonimom Abu Sabu.

Vsa slovenska skupnost in tudi naš tednik čestitamo nagrajenemu pisatelju in mu želimo še mnogo plodnega dela in uspeha.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

V sredo 24. februarja je predsednik Menem podpisal dekret, s katerim pooblašča parlament, da prične z debato o spremembi državne ustave. Je to prvi formalno korak na poti, katere končni cilj je možnost ponovne predsedniške kandidature Menema. Ta dekret je bil potreben, da se nadaljuje z debato o tej zadevi, ki je že postala osrednja točka političnega življenja.

KDO JE KDO

Istočasno pa, ko je predsednik končno tudi z dejanji pokazal, da nenehno išče novo predsedniško dobo (kolikokrat je trdil, da nima nikakega namena znova kandidirati?), je prišlo na dan dejstvo, da v peronizmu samem ni vse v redu glede te zadeve, saj je bivši mendoški guverner Octavio Bordón tudi že objavil, da se vpiše v predsedniško tekmo.

Svoj čas smo na tem mestu omenili, kako je guverner Duhalde prav na svojem potovanju po Evropi zatrdil, da ni nobene ustavne zapreke, da bi on kandidiral za predsednika. Tedaj se je ob tej izjavi dvignilo precej prahu, a se je zadeva potem potišala. Okoli predsednika so na stvar pozabili, ni pa pozabil Duhalde, ki je naročil svojim strokovnjakom ustavno-sodno raziskavo te zadeve, in sedaj ima v rokah pravni „dossier“, ki dokazuje možnost njegove kandidature brez ustavne spremembe (ustava namreč ne govori jasno o primeru predsedniške kandidature podpredsednika, zlasti še, če je ta odstopil po dveh letih vladanja).

Ko je ta zadeva prišla na ušesa Menemu, je nastala nevihta. Morda ne toliko zaradi dejstva samega, ker je jasno, de če se v peronizmu merijo sile, bo Menem zmagal nad guvernerjem. A Buenos Aires je največja argentinska provinca in v peronizmu tudi najbolj močna. Ta pa je trdno v rokah Duhaldeja. Menem ni mogel s svojo pretorijsko stražo (beri Rousselot) prodreti niti minimalno v strukturo stranke. Zato taka nejevolja in nezaupanje, ker se boji, da bi v

tično delovanje“, „Nekaj osnov katoliškega družbenega nauka“ in „Sto let slovenskega katoliškega gibanja“. To zadnje predavanje je obsegalo obdobje med prvim katoliškim shodom in časom med in po komunistični revoluciji na Slovenskem. Seveda je bilo omejeno na nekaj poglavitnih točk, za razumevanje dobe in razmer, kakor je pojasnil v uvodu predavatelj.

Predavanjem je vedno sledil živahen razgovor, v katerega so s posebnim zanimanjem posegali gostje iz Slovenije. Tečaj, ki je trajal vsak dan od osmih zjutraj do pol osmih zvečer, je sicer vključeval čas za hrano in opoldanski počitek, a je predstavljal za vse navzoče intenzivno sodelovanje. Dejstvo, da so razgovori trajali čez napovedane ure in da je ostalo kljub vsemu še vedno dosti odprtih vprašanj, dokazuje potrebnost in primernost tega srečanja.

Pred vrnitvijo v domovino so mladi izobraženci uporabili nekaj dni za obisk Bariloč. Tam so jih prisrčno sprejeli rojaki, ki so si kljub visoki turistični sezoni vzeli čas, da so jim razkazali lepote kraja, pa tudi, da so se z njimi razgovarjali v prijateljskem vzdušju pozno v noč.

Prav je poudariti, da so poleg predavateljev omogočile obisk tečaja gostom iz Slovenije predvsem požrtvovalne družine, ki so jim nudile ves čas bivanja med nami vso preskrbo ter skrbele za njihov oddih. To so storile brez vsakega drugega povračila, kot zavest, da so doprinesli k tkanju osebnih in miselnih vezi med rojaki iz Slovenije na tej in oni strani oceana.

P. T.

samih peronističnih vrstah nastal problem glede ustavne reforme, ko bo vsak glas v parlamentu življenjsko važen.

Toda če je provinca Menemu nezanesljiva, je v prestolnici dosegel lepe uspehe. Ko je župan Grosso padel kot sad lastne korupcije in nesposobnosti (dejansko je mesto „zapufal“ v milijonske vsote v dolarjih), je predsednik takoj prodril s svojimi silami. Najprej je odredil, da Erman González (bivši gospodarski in sedanji obrambni minister) načeljuje listo poslanskih kandidatov v glavnem mestu. Sedaj pa še napenja vse sile, da bi tudi druga kandidatna mesta zasedli njemu zvesti ljudje.

A boj v provinci se nadaljuje. Tudi tam sestavljajo kandidatne liste in če se je še do nedavnega govorilo, da bo bivši začasni predsednik in priznani konstitucionalist Italo Luder (izgubil je predsedniški boj z Alfonsinom) načeloval peronističnim kandidatom, je sedaj Duhalde odločil drugo: tisto mesto bo za njegovega zvestega zaveznika (Alberta Pierrija), ki je doslej predsednik poslanske zbornice. In Duhalde želi, da Pierri še naprej ostane na tem mestu. To mesto pa je Menem že odločil Ermanu Ermanu Gonzálezu, komaj bo ta nastopil kot poslanec mesta Buenos Airesa (čeprav je vedno živel in deloval kot član krščanske demokracije v predsednikovi rodni provinci La Rioja). Ponoven kamen spotike med predsednikom in guvernerjem.

UBOGA VZGOJA

V tem ozračju in ko poslansko zbornica skuša nasilno poroditi zakon o privatnem pokojninskem sistemu, se v vsej državi pričinja novo šolsko leto. Letos so okoliščine posebne in to zaradi več razlogov. Najprej, ker je domala že izvršena „federalizacija“ šolskega sistema. Dejansko so skoraj že vse osnovne in srednje šole že prešle iz državnega resorja pod okrilje posameznih provinc. To je omogočilo, da se je država iznebila precejšnje denarne teže glede stroškov. A istočasno je preneslo to težo provincam, ki imajo še manj fondov. K temu naj bi pripomogla zvezna rezerva, a ni pravih garancij za finance.

Po drugi strani je ta nasilni prenos (izvedli so ga v pravi dirki in rekordnem času, ne da bi zadevo dobro preučili in skrbeli za kakovost in pristnost vzgoje) povzročil v nemalem številu provinc pravi kaos. Ni pravih programov, ne ve se, kdo je odgovoren za eno ali drugo zadevo. Istočasno pa je nastala prava tekma privatnih šolskih ustanov v ustvarjanju višjih šol kakršnekoli orientacije, da bi le mogli ostati v resoru državnega ministrstva in da ne bi prešli pod provincijski resor. Ena izmed odločb namreč predvideva, da če ima kaka vzgojna ustanova višješolski nivo (*nivel terciario*) ostane vsa ustanova (tudi osnovna šola in gimnazija dotičnega inštituta) pod okriljem državnega ministrstva. Kakšna je kvaliteta te „višje vzgoje“ si lahko mislimo, če upoštevamo, da so bile organizirane v kratki dobi nekaj mesecev.

Da je mera težav polna, se že govori o učiteljskih stavkah in v marsikateri provinci se pouk ne bo redno pričel. Temeljni problem je kot vedno ubožana učiteljska plača s to posebnostjo, da so plače absolutno različne v eni ali drugi provinci, od minimuma 165 pesov (ali dolarjev) v Salti in najvišje 500 pesov v Neuquen in 556 pesov na Ognjeni zemlji. Med tema dvema ekstremoma se sučejo plače, čeprav poseben zakon predvideva federalne paritetne komisije za učiteljstvo (ta zakon je sad dolgoletne borbe učiteljskih sindikatov, pa seveda nima praktične veljave), ki naj bi izenačile dohodke širom države.

Filozofsko-kulturni seminar

Med 4. in 17. februarjem je potekal v Buenos Airesu filozofski tečaj univ. prof. dr. Milana Komarja ob sodelovanju pisatelja Zorka Simčiča, prof. Lojzeta Kukovice SJ in dr. Marka Kremžarja. Pobudo za intenziven filozofski tečaj pod vodstvom Milana Komarja je dal ob svojem zadnjem obisku predsednik SKD prof. Lojze Peterle, ki je poskrbel, da se ga je udeležilo osem mlajših izobražencev iz Slovenije.

Tudi domačih poslušalcev, ki so sledili predvsem popoldanskim predavanjem prof. Komarja, je bilo kar lepo število, kljub počitniški dobi.

Prof. Milan Komar je imel skupno deset

razmišljanj o naslednjih temah: „Vprašanje svobode“, „Ens energeticum — obče bitje“, „Jedro osebne istosti“, „Človekovo dostojanstvo“, „Živeti iz samega sebe“, „Hebrejsko-grško-krščanski realizem“, „Demokracija ni cilj, je sredstvo“, „Razpad in razplod marksizma“. To zadnjo temo, o kateri je govoril med nami že pred več kot letom dni, je predavatelj to pot obdelal podrobneje v dveh razmišljanjih. Vsa predavanja so predstavljala, ob jasni opredelitvi posameznih tem, zaključeno celoto, ki je nudila poslušalcem možnost, da so se poglobili v vprašanja, kjer vlada v današnji dobi velika miselna zmeda.

V dopoldanskem delu seminarja pa so ostali predavatelji iz različnih vidikov osvetljevali sorodno tematiko in tako ustvarili s samostojnimi predavanji neke vrste koreferat k izvajanjem prof. Komarja.

Pravkaršnji „Prešernov“ nagrajenec, pisatelj Zorko Simčič je v petih predavanjih osvetlil naslednja vprašanja: „Religija in kultura“, „Patriotizem in kultura“, „Korenine slovenske kulture“, „Realizem in kultura“ in „Kultura ter vprašanje brezmejnosti“. Tudi v tem primeru je predavatelj obdeloval zaokroženo tematiko, katero je zaradi preglednosti porazdelil na omenjene teme.

Prof. dr. Lojze Kukovica SJ je seznanil poslušalce s sodobnimi nasprotniki krščanstva, z vlogo „Masonstva v družbi“ ter pojavo „New Age“, tako z verskega kakor sociološkega vidika. Kot samostojno razmišljanje je podal katoliški moralni nauk, glede „Dolžnosti in pravice do samoobrambe“. Program seminarja je dopolnil dr. Marko Kremžar z razmišljanjem: „Filozofska in kulturna izhodišča za poli-

Informacije iz Slovenije

Nad. s 1. str.

moralo izreči sodišče. Doma se čedalje več piše, da je bil Jelinčič poslan od bivših komunistov, da je razbil s svojo radikalno pozicijo desni blok. Sedaj, ko je to delo opravil, lahko gre. Nekaj članov SNS je prestopilo v SLS.

V petek, 28. februarja je odpotoval v Iran slovenski zunanji minister Lojze Peterle. Obisk je pomemben zaradi velikega deleža, ki ga ima Iran v zunanjetrgovskih odnosih s Slovenijo. Ministra so spremljali še gospodarstveniki iz raznih podjetij (Petro, Rudis, Iskra, Smelt, TAM in Ljubljanske banke). 2. marca je Peterleta sprejel predsednik države, naslednji dan pa bodo nadaljevali pogovore o gospodarskem sodelovanju.

Pogovor z zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom

NE LE ENO MERILO PRI IZBIRI KADROV

Kako si predstavljate delo in vlogo zunanjega ministra v novi vladi?

Vloga zunanjega ministra je v vsaki državi zelo izpostavljena. Delo, ki nas čaka, bo zelo zahtevno. Največ pozornosti bom posvetil sosednjim državam, s katerimi obstaja še nekaj odprtih vprašanj. Predvsem mislim na Hrvaško in Italijo.

Slovenija je tudi pred vstopom v evropske povezave, kjer jo čaka zlasti zelo pomembno vključevanje v Evropsko skupnost in druge mednarodne politične in denarne ustanove. Moje ministrstvo bo še bolj podpiralo napore slovenskega gospodarstva pri vključevanju v svetovne trge.

Nekateri očitajo vašemu predhodniku zanemarjanje ali nepoznavanje problematike odnosov s Hrvaško. Ali boste temu posvetili več pozornosti?

Ureditev odprtih vprašanj s Hrvaško je zame prednostna naloga. Menim, da je res prišlo do nekaterih dejanj, ki niso prispevala k dobrim stikom z našo južno sosedo.

Takoj, ko sem začel opravljati novo dolžnost, sem navezal stike s hrvaškim zunanjim ministrom Zdenkom Škrabalom.

Kaj menite o nadaljevanju regionalnega sodelovanja (npr. Alpe-Jadran)? Slovenija je kot samostojna država v drugačnem odnosu do regij kot v časih, ko je bila še ena od jugoslovanskih republik.

Zavzemam se za ohranitev tistega, kar je bilo doseženega na regionalni ravni. To sodelovanje moramo nadaljevati in zelo bom pozoren tudi na to razsežnost v mednarodnih povezavah. Ne bi bilo pametno, da bi se stiki kot npr. s skupnostjo Alpe-Jadran, kjer obstajajo številne vezi, prekinili. Regionalna ideja je v vsej Evropi zelo močna in dobiva vse večji pomen.

Ali boste v prid uravnovešanja zunanje politike usmerili več pozornosti Vzhodni Evropi?

Že doslej smo bili uspešni. Rad bi se potrudil, da sodelovanje poglobimo. Več kot zanimivo je dejstvo, da smo npr. z Rusijo podpisali prvi sporazum o gospodarskem sodelovanju. To je bilo še v času, ko ne Rusija ne Slovenija še nista bili formalno popolni državi.

Na tem mestu ste pravkar zamenjali dosedanjega ministra g. Dimitrija Rupla. Kako je potekala zamenjava?

To sva opravila brez zapletov in v sproščenem vzdušju. Sicer pa sva bila oba prvič v taki vlogi. Nazadnje sva si nazdravila s kozarcem brizganca in se domenila, da ostaneva v stiku glede reševanja morebitnih vprašanj v prihodnosti.

Na zaslišanju predčasno komisijo državnega zbora pretekli petek ni kazalo najbolj optimistično...

Tam je izrekel gospod Rupel nekoliko nenavadno zahtevo, da bi se kot kandidat predstavil v kakšnem tujem jeziku. Sicer se lahko pogovorim v štirih jezikih: angleškem, nemškem, francoskem in ruskem. Komisija se je odločila za slovenščino, ki je uradni jezik po ustavi.

Ali boste zunanjo politiko usklajevali v skupnem sodelovanju celotne vlade? Koliko bo pri tem opazna vaša vloga?

Z novim slovenskim zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom smo se dogovorili za pogovor v torek popoldne, na dan, ko je prevzel posle na Gregorčičevi ulici. Že deset minut po zamenjavi so zazvonili telefoni in delo na ministrstvu je steklo pod novo taktirko. No, malo drugačno ozračje se je vendarle dihlo tisti dan na hodnikih pred ministrovo pisarno. Po dolgem čakanju sva le vstopila in Peterle je bil, malce utrujen ob koncu dolgega dne, pripravljen na pogovor:

Politiko v osnovi postavlja državni zbor. Vlada in zunanje ministrstvo to izvajata. Upošteval bom pravila obnašanja, ki jih določa zakon. Seveda bo moralo ministrstvo odigrati neko koordinacijsko vlogo, ker je akterjev, ki pravzaprav delajo zunanjo politiko v slovenskem prostoru, pravzaprav več in tukaj bo treba pač poskrbeti za določeno koordinacijo, gotovo pa je ministrstvo ključno mesto.

Ali mislite tudi na koordinacijo med vašim ministrstvom in predsednikom države? V prejšnji vladi je bilo to sodelovanje zelo tesno?

O takšni koordinaciji ne moremo govoriti, ker predsednik nima zunanjepolitičnih pristojnosti, njegova ustavna vloga je drugače opredeljena. Ta je predstavniška, kar pomeni, da predsednik ne sodeluje v izvrševanju zunanje politike. Seveda si pa predstavljam določeno sodelovanje med predsednikom države in zunanjim ministrom v okviru pristojnosti.

Zunanje ministrstvo je imelo doslej velike pristojnosti tudi pri urejanju gospodarskih stikov s tujino. Ali menite, da bi bilo morda lahko to drugače urejeno?

Zdaj sta v koliziji zakon o vladi in zakon o zunanjih zadevah. Ne poznamo zunanjega ministrstva, ki bi bilo popolnoma brez gospodarske razsežnosti in razumem nov zakon o vladi tako, da del te pristojnosti ostane tudi pri tem ministrstvu; bilo pa bi smiselno, da drugi prevzamejo carine, režime in podobne zadeve. Sklepanje mednarodnih gospodarskih sporazumov — take so tudi razlage pravne stroke — pa naj ostane tukaj. Bilo bi nesmiselno, če bi se urejanje teh stvari podvajalo. Na veleposlaništvih po svetu imamo gospodarske svetovalce in v tem smislu mora biti stvar enotno urejena. Sicer pa nas razčlenitev gospodarskega dela na ministrstvu še čaka.

Dosedanji zunaji minister se je pritoževal, da dobi zunanje ministrstvo samo 0,73 odstotka proračunskih sredstev. Ali predvidevate kakšne spremembe?

O natančnih številkah ne morem govoriti, dejstvo pa je, da mi dajemo za slovenske zunanje zadeve precej manj denarja, kot smo ga dajali za jugoslovansko diplomacijo. Težko je postavljati razmerja med ministrstvi v odstotkih. Ministrstvo za notranje zadeve npr. ima okrog sedem tisoč zaposlenih in tam je delež stroškov drugačen. Mislim, da bo zunanje ministrstvo potrebovalo dodatna sredstva predvsem za dograditev naše diplomatske mreže po svetu.

Zdaj smo dosegli — če sem prav poučen — približno dve tretjini načrtovanega. Urediti moramo tudi prostore našega ministrstva, kar ne bo majhen strošek. Če hočemo normalno delovati, se bo moral letos delež za zunanje ministrstvo nekoliko povečati.

Poleg pritožb v zvezi s proračunskimi sredstvi je bilo v preteklosti slišati o

težavah s kadrovsko zasedbo. Ali boste na ministrstvo pripeljali svoje ljudi?

Zaenkrat sem prišel sem samo s svojim šefom kabineta Tomažem Kunstljem. Sicer pa je normalno, da minister pripelje nekaj svojih ljudi. To bom tudi storil, medtem ko bom o morebitnih drugih spremembah razmišljal takrat, ko se mi bo zdelo potrebno in ko bom hišo bolje spoznal.

Poudarjate predvsem strokovnost. Jožef Školč vam je očital, da se bo kadrovska politika vodila po željah vaše stranke. Kako to komentirate?

V koaliciji ne more odločati ena sama stranka. V preteklosti je bilo na tem področju kadrovanje domena ene dovoljene stranke. Zdaj bo pač to politika različnih strank. Razumljivo je, da partnerji v vladi želijo spraviti svoje ljudi tudi v diplomacijo. Gledal bom, da se bo te interese upoštevalo. O ideologiji ponavadi govorijo največ tisti, ki so zanj najbolj obremenjeni.

Rekli ste, da je strokovnost ključnega pomena za te službe. Ali ni prav isto trdil tudi vaš predhodnik?

Ključno da, ne pa edino merilo. Izključno profesionalizem ne, ker tako nikoli ne bomo prišli iz sedanjih struktur. V tem primeru bi bili edini možni kandidati tisti, ki že imajo neke izkušnje. Mi moramo seveda dati možnost tudi drugim in tako zagotoviti možnost izbire med več usposobljenimi strokovnjaki. Tudi moj predhodnik je omogočil vstop nekaterim novim ljudem.

Zdaj ko je ukinjeno ministrstvo za Slovence po svetu, spada to področje pod vaše ministrstvo. Verjetno se boste zanje posebej zavzemali. V zadnjem času je bilo

nekaj polemik v zvezi s predlaganim kandidatom za veleposlanika v Argentini...

Skrb za Slovence po svetu prevzema zunanje ministrstvo. Glede imenovanja veleposlanikov velja v diplomaciji tako pravilo, da se o kandidatih javno ne govori, dokler jih ne potrdi država, v kateri naj bi službovali. Sicer je ta država v težavnem položaju oziroma pod pritiskom, ker je ime že v javnosti. Pri nas pa so imena spravili v javnost in mislim, da so s tem državi, kandidatu in naši zunanji politiki samo škodovali. Dajemo vtis, kot da ne poznamo pravil igre.

Kdo bo vaš namestnik?

Po novem se bo imenoval državni sekretar, vendar še ni čas za konkretno ime.

Ali boste bolj „leteči minister“ ali pa boste več doma?

Odvizno od potreb. Seveda ne želim potovati, zato ker mi je všeč. Potoval bom toliko, kot bo za Slovenijo potrebno. Vendar predvidevam, da bom pretežni čas prebil v Sloveniji.

Vaš prvi obisk v tujini?

Moj prvi obisk bo na predlog slovenskega veleposlanika dr. Štefana Faleža pri Svetem sedežu namenjen Vatikanu. Tam bom izročil državno odlikovanje vatikanskemu državnemu tajniku Angelu Sodanu za izredne zasluge, ki jih je imel pri mednarodnem priznanju Slovenije.

Ob tej priložnosti se bom srečal z ljudmi z italijanskega ministrstva.

Ali boste govorili tudi o pospešitvi papeževega obiska v Sloveniji?

Glede papeževega obiska mislim, da ni treba, da kaj spreminjamo. Papež je že bil uradno povabljen v Slovenijo in to vabilo velja.

Pogovarjala sta se
Marjeta Šimunič in Jože Poličar
Slovenec, 29. januarja 1993

Obvestilo predstavnika vlade RS

1. Po odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije bo 31. maja 1993 prenehala veljavnost sedajega zakonskega določila, po katerem morejo vložiti zahtevo, da se ponovno sprejmejo v državljanstvo Republike Slovenije, tiste osebe, ki jim je bilo imenoma odvzeto državljanstvo med leti 1946 in 1962 ali jim je bilo ugotovljeno, da so ga izgubile zaradi odsotnosti. Ta zahteva se vloži neposredno na Ministrstvu za notranje zadeve brez dodatnih formalnosti. Zahtevo po tem predpisu lahko do istega dne vložijo tudi otroci, ki so se rodili potem, ko je bilo staršem odvzeto državljanstvo. Omenjeno določilo bo razveljavljeno, ker ga je po mnenju Ustavnega sodišča treba popraviti v korist prizadetim. Ni pa gotovo, da bo državni zbor določilo popravil, saj mu bo pretekel že enkrat podajšani rok 25. junija letos.

2. Rojaki, ki jim je bilo zaplenjeno premoženje v Sloveniji, in njihovi pravni nas-

ledniki lahko še do 7. junija 1993 vložijo zahtevo za denacionalizacijo. Ker zakon predpisuje, da je treba zahtevi priložiti listine, ki se pridobijo po uradnem postopku, je primerno, da upravičenci čim prej začnejo s pripravami za vložitev zahteve. Predvsem morajo pooblastiti osebo s stalnim prebivališčem v Sloveniji, da jih zastopa pred pristojnim organom.

3. Potni listi bivše SFRJ, katerih veljavnost ni zapadla, se bodo lahko uporabljali za vstop v Slovenijo in odhod iz nje še do 25. junija 1993. Po tem datumu bodo stari potni listi v Sloveniji izgubili veljavo.

Pojasnila v ponedeljkih in četrtek od 10.30 do 12. ure v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, ali po telefonu štev. 441-3418, po možnosti v poznih popoldanskih urah.

Božidar Fink
pooblaščen predstavnik MZZ RS

Vlada Republike Slovenije RAZPISUJE ŠTIPENDIJE za Slovence zunaj Republike Slovenije in njihove potomce za študijsko leto 1993/94

Razpisane štipendije so za naslednje vrste študija:

1. Dodiplomski študij na univerzah v Sloveniji (za kandidate, ki so ob vpisu praviloma mlajši od 25 let).
2. Krajše izpopolnjevanje od treh do 12 mesecev s prednostjo na področjih slovenskega jezika, etnologije, kulturne, socialne in politične geografije, muzikologije, umetnostne zgodovine in zgodovine za diplomante višjih oz. visokih šol.
3. Podiplomski študij na univerzah v Sloveniji (za kandidate, ki praviloma niso starejši od 28 let in ki so v dodiplomskem študiju dosegli povprečno oceno najmanj 8).

4. Celoletni intenzivni tečaj slovenskega jezika za tujce.

Na kandidatovo željo mu lahko zagotovimo bivanje v študentskem domu.

Štipendije so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po povratku v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavitvi vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Vse prijave morajo obsegati:

- lastnoročno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen študija i.p.), življenjepis (z opisom dosedanjega šolanja in dela v slovenskih organizacijah in ustanovah),
- rojstni list (fotokopijo),
- priporočilo slovenskega društva, v katerega je včlanjen kandidat ali njegovi starši in ostala ev. priporočila oz. priporočila konferenc Slovenskega svetovnega kongresa.

Samo za študij pod točko 1. poleg tega še: fotokopijo spričevala zaključnega izpita (matura) in razredna spričevala srednje šole z navedbo predmetov.

Samo za študij od točko 2. še: fotokopijo diplome višje ali visoke šole.

Samo za študij pod točko 3. še: fotokopijo diplome, priporočilo fakultetnega učitelja ustrezne stroke, program in smer študija ter potrdilo o povprečni oceni dodiplomskega študija.

Prošnjo in navedene dokumente pošljite do 30. junija 1993 na naslov:

Ministrstvo za šolstvo in šport, Ljubljana, Župančičeva 6, telefon: 38-61-154-208, int. 42, št. faksa: 38-61-214-820.

V imenu vlade Republike Slovenije
dr. Slavko Gaber
minister za šolstvo in šport

Nisem bil kulturnik, bil sem kulturni priganjač!

Če bi Ladislav Lenček spregovoril te besede pod pritiskom, v drugačnih razmerah, ali da bi se opravičil za kakšne spodrsilaje, bi jih človek še razumel. Ne! Ko je vodstvo Slovenske kulturne akcije javno na občnem zboru prepustil po volitvah 1988 novemu odboru in predsedniku prof. Andreju Rotu, je na tak skromen način označil svoje delovanje, zapustil organizacijo in potem še emigracijo, češ da je njegovo poslanstvo zaključeno zaradi starosti in razlogov, ki so ga napotili v zdomstvo.

Ladislav Lenček je odšel po plačilo k Njemu, ki ima vse niti naših usod v svojih rokah. Ladislava Lenčka ni več, besede pa, da je samo kulturni priganjač, se bodo kmalu izkazale za lažne: na verski, kulturni, organizacijski, misijonski, gledališki dejavnosti se res ni poznalo njegovo delo s tako silo, vendar je opravljal svojo duhovniško službo do zadnje minute, se zanimal in skrbel za svojega otroka — Slovensko kulturno akcijo — do zadnjega dneva, udeležil se je misijonskega delovanja in simpozijev kjerkoli so se vršili; kljub temu, da je predal Katoliške misijone, je še vedno sodeloval pri Misijonskih obzorjih, pred nedavnim je opisal svojo gledališko dejavnost v Meddobju, imel pa je še načrte za pripravo iger v onostranosti, ali kakor sam pravi v spominih: „Odšel bom k Bogu, ki bo najčudovitejša predstava, ki ji ne bo konca!“

Če si ogledamo pozornost njegovo delo, nam pade v oči Lenčkova organizacijska zmožnost; kot dijak pri Marijanski kongregaciji, pri Ljubljanskem radiu, kot organizator govorniških vaj v bogoslovju, kot organizator misijonskega delovanja, misijonskega tiska v domovini in begunstvu, vzgojitelj misijonskih poklicev, ustanovitelj Slovenskega Baragovega misijona, pod-

predsednik Socialnega odbora beguncev v Rimu, izdajatelj begunskih Katoliških misijonov, soorganizator, ustanovitelj in blagajnik Društva Slovencev, obnovitelj in ustanovitelj Slovenske misijonske zveze, začetnik in nadaljevalec misijonskih tombol, ki zbirajo še danes fonde za misijonarje, kot prvi slovenski lazaris v Argentini je bil tudi med ustanovitelji slovenskih lazaris-tovske province, njen večkratni predstojnik, profesor v Misijonskem zavodu za dužbeni naraščaj, ustanovitelj Doma sv. Vincencija za ostarele, ravnatelj v založbi Federico Grote, nato v Editorial Baraga, ustanovitelj podružnice lazarisov v Bariločah, večletni odbornik in častni član društva Slovenska vas, že v prvih letih sourednik Duhovnega življenja in njene priloge Božje stezice, duhovni vodja Družabne pravde, pobudnik in sodelavec predvsem pa ustanovitelj slovenskih in argentinskih pastoralnih ustanov, založnik in meceni Slovenske kulturne akcije, ki ji je bil ustanovitelj in predsednik dolga leta, ustanovitelj Gospodarske pisarne, iz katere je zrasla in se kasneje razvila zadruga SLOGA, profesor srednješolskega tečaja, režiser, pisec spominov.

Morda bo kdo mislil pri tem naštevanju, da je pretirano, ali da ni mogoče, da bi en sam človek, ki je obenem veliko potoval, saj je obiskal štirikrat vse slovenske misijonarje, da bi zmozel opraviti to velikansko delo, vendar je res. Poznal je ljudi, njih sposobnosti in strokovno usposobljenost, znal jih je pritegniti in vpreči v delo, postaviti vsakega na mesto, kjer je lahko največ pričakoval od njega. Bil pa je tudi zgled za druge v odborih in organizacijah, v katerih je deloval. Čeprav je potrpežljivo poslušal in demokratično sprejemal odločitve večine, je znal nastopiti prepričevalno in trdo ter tako pretrgati nepotrebno razpravljanje.

Veliko se je že pisalo o razkolu v SKA, že se je zdelo, da ima prav ena stran, ko je nenadoma nastala kje sprememba in so se spremenila razmere, ki so dale prav ravno nasprotnemu taboru, in ni še ta odnehal z zmagozlatvom, ko so prišle na dan nove potrebe in zahteve, ki so dokazovale pravilnost prvotnih izhodišč in zopet se je zgodovina poigrala z mnenji. Še danes se moramo vprašati: Kakšno sodbo bo izrekla zgodovina nad nami? Kaj je bilo bolj nujno v tistem trenutku?

Zgodovina bo pravična razsodnica, kje so bile storjene napake, kje je bilo preveč gorečnosti, kje premalo zavzetosti, kje prevelika zaletelost, kje preveč cincanja, toda že danes vstaja lik Ladislava Lenčka v vsej velikosti, kljub skromnemu nazivu kulturnega priganjača.

Ladislavu Lenčku za njegov polstoleten trud, ne samo zdomstvu, ampak vsemu slovenstvu, najprisrčnejša hvala! Naj mu bo Bog pravičen in usmiljen sodnik!

T. B.

O pokojnem Ladislavu Lenčku so v Ljubljani časopisi lepo pisali. Dobili smo izrezek iz Dela, kjer poudarjajo njegove zasluge za SKA, v Republici pa so dobro podali njegov življenjepis. Oba članka sta objavila tudi sliko. Časnikar Jadran Sterle je pripravil poročilo za TV, ki je bilo pozneje objavljeno tudi v Dnevniku. Minister za kulturo Sergij Pelhan je Antonu Stresu poslal sožalno brzojavko s prošnjo, naj jo posreduje sorodnikom.

Pogreb pokojnika je bil v petek, 26. februarja. Ob 15 je bila v novi cerkvi Vseh svetnikov maša, kjer so govorili pokojniku v spomin nadškof dr. Šuštar, redovni predstojnik dr. Anton Stres in podpredsednik SKA Andrej Rot. Prebrali so tudi sožalne brzojavke iz Argentine. Pogreba so se udeležili dr. Janez Dular, državni sekretar za Slovence po svetu I. Vencelj, veliko argentinskih Slovencev, iz Trsta Ivo Jevnikar in Aleš Breclj, iz Tinj Vinko Ošlak in drugi.

Poseg ZDA

Svetovne časopisne družbe so te dni nudile obširna pojasnila o novih nalogah ZDA, NATO, ZN in ES. Politična obveščevalna središča so bili kraji, kjer so najvidnejši diplomati ES, med njimi nemški zunanji minister dr. Kinkel in predsednik SKD in slovenski zunanji minister prof. Lojze Peterle, razpravljali in odobrili odločitev predsednika ZDA B. Clintona pomagati sestradanemu prebivalstvu vseh etničnih skupin v Vzhodni Bosni z velikimi živiliškimi in zdravniškimi letalskimi pošiljkami. Predsednik ZDA je v soboto 27. februarja napovedal začetek posega in poslal nad Bosno dve letali iz Frankfurta. Paketi vsebujejo 70.000 vojaških porcij za takojšnjo uporabo in so namenjeni vsem potrebnim ne glede na etnično ali versko pripadnost.

„Tanjug“ je 28. februarja zagotavljal po radiu, da Srbi ne bodo preprečevali severnoameriških poletov nad Srbijo oz. okraji s srbskim prebivalstvom. Pomoč je v prvi vrsti namenjena bosanskim, hercegovskim in hrvaškim mučencem v prisilnih taboriščih. Severnoameriška akcija je po poročilih že začela, a kot kaže, so pakete prestregli Srbi.

Predsednik ZDA se nadeja z ameriško pomočjo prisiliti Srbe in Hrvate na nova mirovna pogajanja, ne da bi ta poseg postavil ZDA globlje v balkanske probleme.

ZN so se prvič v svojem obstoju odločile za mednarodno sodišče, ki naj bi sodilo vojnim zločinom na Balkanu, in kakor ponavlja svetovni tisk, pokazali zobe...

Svobodni svet želi, da akcija na Balkanu uspe pomiriti zle duhove, krivce vojne in tisoče mrtvih in preganjanih... Vemo, da je ta pomoč za življenje premajhna, za smrt prevelika. Balkanski narodi si želijo miru. Gorje tistim, ki to še danes preprečujejo!

Erne

Slovenija v IMF

Slovenija je natančno eno leto dni po svojem širokem mednarodnem političnem priznanju dočakala tudi svoje mednarodno finančno priznanje z včlanitvijo v Mednarodni monetarni sklad (IMF - International Monetary Fund - FMI).

IMF je že decembra ugotovil, da je SFRJ prenehala obstajati in da je s tem prenehalo tudi njeno članstvo v Skladu. Ob tem je določil tudi deleže njenih naslednic pri delitvi njenega premoženja oz. obveznosti v IMF. Slovenski 16,39-odstotni delež je razmeroma ugoden. Pričakovati je, da bodo to merilo vsaj delno upoštevali tudi pri nekaterih drugih zadevah jugoslovanskega nasledstva; kot pravijo poučeni, naj bi skoraj zanesljivo delili predvsem dolgove.

Slovenija z vstopom v IMF prevzema tudi obveznosti, ki izhajajo iz članstva, in odgovornosti, uokvirjene v mednarodni finančni red. S tem pa po drugi strani logično postaja tudi zanesljivejša mesto za naložbe kapitala. Tako bo kot članica IMF najemala posojila na tujih trgih kapitala pod ugodnejšimi pogoji, torej z nižjimi obrestmi (zaradi relativno manjšega tveganja) in z ugodnejšim, daljšim rokom odplačila.

Z vstopom v IMF in s tem povezano mednarodno finančno osamosvojitvijo je Slovenija tudi formalno postala finančno priznana in samostojna država. S tem se bo Slovenija lahko začela sama dogovarjati o odplačilu preteklih dolgov in bo kot država dobila tudi novo, ugodnejšo identiteto v mednarodnih finančnih krogih. Kot kaže za zdaj, se bodo najprej začela pogajanja z mednarodnim koordinacijskim komitejem zasebnih bank upnic. Te bank so že po decembrski odločitvi IMF o posebnem načinu včlanjevanja novih držav, ki so nastale iz nekdanje Jugoslavije, začele še intenzivne-

neje zanimati za bilateralna pogajanja o ureditvi dolžniško-upniških razmerij med njimi in Slovenijo.

Za Slovenijo bo članstvo v IMF pomembno tudi zato, ker je sedež v njem pogoj za sprejem v Svetovno banko (IBRD - International Bank for Reconstruction and Development), drugo finančno organizacijo, ki je izšla iz omenjenega sporazuma.

Slovenija si od Svetovne banke obeta predvsem posojila, namenjena za sanacijo podjetij in bank ter za razvoj t. i. gospodarske infrastrukture, kot so ceste in železnice. Ta posojila naj bi bila po nekaterih najbolj optimističnih napovedih na voljo že spomladi. Na večjo naklonjenost Svetovne banke, pa tudi Evropske banke za obnovo in razvoj pri delitvi kreditov za ceste in železnice lahko računamo tudi po zaslugi dobrega geostrateškega položaja Slovenije. Prav tako kot omenjena posojila bo za Slovenijo pomembna strokovna pomoč IMF in Svetovne banke pri sanaciji bank, razvoju borze, trga, kapitala in njegovih spremljajočih institucij, vplejavi davčnih in drugih finančnih standardov, ki bodo finančni in gospodarski sistem približali merilom razvitih držav. Včlanitev v IMF bo precej pospešila tudi vstop Slovenije v Banko za mednarodne poravnave (Bank for International Settlements) v Baslu. Z vstopom v to banko se bo še dodatno zmanjšalo poslovno tveganje za naložbe v Slovenijo. Pričakovati je tudi, da se bo premoženje bivše SFRJ pri tej banki (ocenjujejo ga na več milijonov dolarjev) delilo po obrazcu IMF.

Slovenija v IMF zaradi svoje majhnosti sicer ne bo imela kake posebne glasovne vloge. V najpomembnejšem organu IMF, odboru guvernerjev jo bo zastopal guverner Banke Slovenije.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

LDUNAJ, Avstrija — V čitalnici Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo so predstavili delo jezikoslovca Franca Miklošiča v treh zbornikih, ki so izšli ob stoletnici njegove smrti.

LJUBLJANA — Inflacija v letu 1992 je znašala 92,3% in je najnižja od leta 1985 dalje. Porastki cen zadnjih let: 1989: 2.772,3% - 1990: 104,6% - 1991: 247,1%.

LJUBLJANA — Banka Slovenije je izdala nov denar. V obtok so dali kovance za enega, dva in pet tolarjev ter za 50 stotinov, bankovec za 20 tolarjev z Valvasorjevo podobo in za 200 tolarjev (Jakob Gallus). Sredi leta bo na cesti tudi bankovec za 5.000 tolarjev z likom Ivane Kobilice. Bankovce tiskajo v angleški tiskarni De la Rue na papirju iz radeške papirnice, kovance pa kujejo na Slovaškem.

NASSAU, Bahame — Kot smo pred meseci zapisali na tem mestu, so se mednarodnega navtičnega rallyja America 500 od Las Palmas do San Salvadorja udeležile tri slovenske jadrnice: Hit, Kraljica morja in Eol. Vse tri so uspešno opravile nalogo, vendar se je ob odhodu z Bahama proti Miamiu pripetila nesreča, ko je Eol zapeljal na čeri. Poškodbe in razburkano morje sta naredili svoje: počasi se je jadrnica potopila kakih 600 metrov globoko, Darka Milavca in njegova sina Jurija pa je dvignila Kraljica morja. Brodolomca sta se morala vrniti z letalom.

LJUBLJANA — Slovenska podjetja so navezala kar zanimive poslovne posle z Unproforjem ali modrim čeladami. V teh mesecih je prišlo okoli 12 milijonov dolarjev, ki bi se lahko v letu 1993 namnožilo na 100 milijonov. V poštev prihajajo predvsem zabojniki-kontejnerji, ki služijo za bivalne prostore vojakom. Pri tem pa pridejo v poštev tudi druga podjetja, ki sodelujejo pri opremljanju zabojnikov: hladilniki, plinski gorilniki, žimnice ali tudi jedilni pribor. Zanimajo se tudi za nakup hotela s 100 posteljami, kamor bi pošiljali vojake na dopust. Možnost bi bila na Bledu, vendar lokalni občinski možje niso navdušeni nad idejo.

LJUBLJANA — Računajo, da je trenutno v Sloveniji okoli 200.000 priključnikov na kabelsko televizijo, poleg njih pa še kakih 50.000 individualnih satelitskih priključkov. Na podlagi teh podatkov podjetja PAP Telematike že nekaj časa navdušujejo razne odgovorne, da bi se poslužili tega modernega pripomočka, ki ga imenuje „Slovenija na satelitu“. Z njim bi omogočili promocijo slovenske kulture, gospodarstva in politike. PAP Telematika sodeluje z delniško družbo SAS, ki upravlja satelite Astra.

LJUBLJANA — Narkomani v Sloveniji imajo možnost, da začno svoje zdravljenje pri Odboru za pomoč zasvojenim, ki ga je ustanovila slovenska Karitas. Je tudi edina ustanova v Sloveniji, ki ima pooblastilo od Pierina Gelminija za ustanavljanje terapevtskih skupnosti. V Sloveniji teh še nimajo, zato vse užívalce memil odpravljajo v zbirni center v Krminu, od koder gredo naprej v takoimenovane komune. Še prej pa Odbor nudi pripravo, detoksikacijo, ki se izvede na gorskih kmetijah, v samostanu v Stični ali pa kot pomočnik-proostovoljec slovenskega Karitasa. Prva terapevtska skupnost ali komuna bo na Planini, kjer je Karitas že kupila hišo.

IDRIJA — Tovarna Čipk se je odločila, da bo posvetila večino svojega proizvoda ravno čipki. Do sedaj je proizvajala predvsem vezeno posteljnino in prte. V ta namen je prosila in dobila od državnega urada za varstvo industrijske lastnine odločbo o zaščiti prvih devetnajstih vzorcih idrijskih klekljanih izdelkov. V bodoče bodo zaprosili še za zaščito kakih sto vzorcev. Za oživetje klekljanih čipk pa so se odločili

zato, ker so ti izdelki tržno zanimivo blago tudi v tujini in bi bili lahko eden izmed slovenskih simbolov.

LJUBLJANA — Od osamosvojitve do konca lanskega leta je vsak Slovenec prihranil približno 26.000 SIT v domači in tuji valuti, kar predstavlja približno eno povprečno mesečno plačo.

LJUBLJANA — Po nekaterih podatkih naj bi v Slovenijo že prodrli italijanska mafija, kot tudi druge organizirane kriminalne družbe. Prav tako naj bi zaznali živahno dejavnost nekaterih vojaških krogov sosednjih držav in iz bivše Jugoslavije.

LJUBLJANA — V letošnjem letu mora Slovenija plačati 336 milijonov dolarjev zunanjega dolgoročnega dolga in še 90 milijonov dolarjev neplačane glavnice do držav Pariškega kluba. V prihodnjih letih se plačevane dolga ne bi bistveno zmanjšalo. Slovenija pa je nekaterim državam izdala dolgoročne kredite: Irak, Kuba, Liberija, Alžirija in države bivše Sovjetske zveze so največji dolžniki, od katerih ima Slovenija poterjati nekaj manj kot 300 milijonov dolarjev.

KOPER — Nejasnost meje na morju med Slovenijo in Hrvaško izrabljajo hrvaški patrolni čolni, ki kar redno „nadzorujejo“ (izzivajo) v slovenskih vodah. Zdaj pa se jim občasno pridruži še raketna topovnjača. Na to so slovenske oblasti protestirale in opozorile hrvaške vladne moči, da s tem lezbujajo protihrvaško razpoloženje med slovenskim prebivalstvom.

POSTOJNA — Mednarodna delovna skupnost NPA (Nürnberg-Phym-Adria) je nastala leta 1971 kot združenje turističnih uradov in mest od Nürnberga do Jadrana. Kmalu po nastanku se je v NPA včlanilo mesto Maribor, pred kratkim pa tudi Ljubljana in Slovenska turistična zveza. Zdaj se bo NPA pridružila verjetno tudi Postojna in s tem popestrila postojnsko turistično ponudbo.

Kopalci delajo piramido.

Vsi udeleženci kolonije ne pozabite, da bo v nedeljo, 14. marca, ob začetku šolskega leta v Slovenski hiši razstava vaših slik in izdelkov na koloniji.

Po prireditvi bo vsak dobil svoj izdelek — zato naj nihče ne manjka, tudi tisti ne, ki ste že dokončali osnovno šolo.

Osebne novice

Krst: V Bariločah je bil krščen Nikolaj Martin Grohar, sin Marjana in ge. Veronike roj. Razinger. Botrovala sta Miri Razinger in Tomaž Grohar. Krstil pa je Igor Grohar. Čestitamo!

Smrti: V Slovenski vasi je umrl Jože Zupančič, star 91 let; v Ramos Mejiji pa Nace Fink. Naj počivata v miru!

Nova slovenska redovnica: V torek, 2. februarja, je v Córdoba naredila večne zaobljube Anica Burjek iz družbe redovnic Marije Brezmadežne, klaretijanskih misijonark. Anica se je rodila 24. maja 1961 v Mendoza. Njeni starši so Anton Burjek in Francka roj. Cerar. Po končani srednji šoli je študirala teologijo in je vstopila v družbo 25. januarja 1985.

Novi redovnici čestitamo ob zaobljubah in ji želimo obilnega božjega blagoslova pri delu, ki ga pričinja. Da bi jo Marija vedno vodila na tej življenjski poti.

Inž. Anton Matičič-Savo — 80-letnik

Inž. Anton Matičič je 22. decembra 1992 praznoval svojo 80-letnico. Je eden od stebrov Rožmanovega doma, kjer od vsega začetka marljivo sodeluje. Je tudi predsednik konzorcija domobranske revije „Tabor“, katero tudi razpečava na vse kontinente.

Ko so komunisti začeli s krvavo revolucijo v Sloveniji je inž. Matičič odšel v Gorjance v Štajerski bataljon. Pozneje se je pridružil Slovenskim domobrancem v Novem mestu. Tam se je tudi poročil z Lino Frančičevo; v zakonu se jima je rodil sin Tomaž. Vsi trije so bili v begunskem taborišču v Italiji, odkoder so prišli z drugimi begunci v Argentino. Inž. Matičič se je zaposlil v svoji stroki na pristojnem ministrstvu, kjer se je tudi upokojil. Rodil se je na Uncu pri Rakeku na Notranjskem. V

Zagrebu je študiral agronomijo, kjer je bil tudi odlikovan z redom sv. Save, od tod njegovo drugo ime Savo. S tem imenom je tudi sodeloval v domobranski ilegali in mu je ostalo vse do danes. Za vestno delo pri reviji „Tabor“ je dobil od visoke policijske šole v Arizoni, ZDA, 19. aprila 1983 častni doktorat in je edini Slovenec, ki je dobil to priznanje.

Na nedeljo, 20. decembra 1992 so ta njegov jubilej praznovali v Rožmanovem domu. Tam je bila najprej sv. maša, ki jo je daroval župnik Janez Malenšek. Po sv. maši sta mu čestitala z nagovorom dr. Stanko Kociper in lic. Ivan Korošec. Nato je bila zakuska.

Savo, vsi ti kličemo: na mnoga leta!

-ka

V spomin na kolonijo

Trije modri se poklonijo Jezušku.

Vesele deklice med kopanjem.

MALI OGLASI

Še je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. Alejandra Igluš Šef. Glavarjeva 45. 61000 LJUBLJANA - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; Viktor Fekonja
Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovšek, Amiano 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa
DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji Tel./Fax: 942-8681/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.

dr. Vital Asič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

Številka 3 8 6 5 9

je izšla za glavni dobiček na Državni loteriji 27. februarja 1993.

Vsi člani Zadruga in Mutuala SLOGA, katerih številke članske ali hranilne knjižice končajo z

5 9

imajo možnost, da pridejo v poštev pri II. NAGRADNEM ŽREBANJU SLOGE, ki bo 6. aprila t. l. v naši glavni pisarni, če do 31. marca t. l. vložijo v navadno hranilno vlogo v MUTUAL SLOGA \$ 200.-, oziroma doplačajo razliko do te vsote.

Med upravičence bomo izžrebali te nagrade:

1. CENTRO MUSICAL NOBLEX c\c.d., Mod. 6500
2. HLADILNIK PATRICK c\freezer, 13 p. Mod. 5250
3. VIDEOGRABADOR NOBLEX Mod. 744

Poleg te izredne ugodnosti, vam naložba v SLOGI prinaša običajne obresti, vam je vedno na razpolago in vam daje pravico do izdatnih in brezplačnih socialnih podpor ter prost vstop na LETOVIŠČE SLOGA.

Pozanimajte se osebno ali po telefonu o stanju vašega računa v SLOGI!

SREČA VAS IŠČE, POMAGAJTE JI, DA VAS NAJDE!

V SLOGI JE MOČ!

Na letošnji

PRISTAVSKI TOMBOLI,

ki bo v nedeljo, 7. marca,

bo glavni dobiček VIDEO CAMARA (filmadora) SANYO MOD. MVS77 ali BARVNI TV (na izbiro).

Začetek ob 16. uri.

Tablice po \$ 2. Za vsak v predprodaji kupljeni karton 5 tablic dobite eno tablico zastonj.

Za osvežila in okrepcila bo poskrbljeno.

OBVESTILA

SOBOA, 6.marca:

Srednješolski tečaj: Sprjemni izpiti za prvi letnik ob 9. uri:

NEDELJA, 7.marca:

Pristavska tombola ob 16. uri.

ČETRTEK, 11. marca:

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20 v društvenih prostorih

SOBOTA, 13.marca:

Srednješolski tečaj: ob 14 seja profesorjev, ob 15 popravni izpiti, ob 17 vpisovanje, ob 18 začetna sv. maša.

ČETRTEK, 18.marca:

Sanmartinska Liga žeba-mati ima sestanek ob 18.30 uri,

BISERI POD SNEGOM je naslov knjige Duška Jelinčiča, ki je izšla pri mariborskih Obzorjih in bila predstavljena v Trsu in Gorici. Pisatelj je bil prvi iz Furlanije-Julijske krajine, ki se je povzpela na himalajske vrhove, poleg tega pa je znan časnikar na tržaškem in slovenskem radiu. Avtor je knjigo opredelil kot moderen roman; gre mu predvsem samo za osebni odnos do sveta, gore, do drugih, do samskega sebe.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtnih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ŠPANSKO GOVOREČE OTROKE

Pouk vsako soboto od 9.30 do 12.30 v Slovenski hiši z začetkom 20. marca

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

Poravnajte naročnino!

Krekova banka d.d.

Maribor — Slovenija

vabi vse Slovence v Argentini, da postanejo njeni delničarji. Naložbe po DEM 200.- (ca. \$ 125.-) lahko vplačate v

SLOGI

Bm. Mitre 97 - Ramos Mejía,

ki je prevzela zastopstvo te banke za Argentino. Vsem našim članom nakup deležev lepo priporočamo. Pokažimo svojo solidarnost s to prvo slovensko banko, ki bo poslovala po krščansko-socialnih načelih!

Uprava odbora
Kreditne zadruga in Mutuala
SLOGA

Vsem prijateljem in znancem, posebno še primorskim rojakom, sporočamo, da je 25. februarja 1993 umrl naš dragi mož, gospod

LEOPOLD MRAK

K večnemu počitku smo ga položili na pokopališče v Olivos.

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoča žena Grozdana

„Pojdite po vsem svetu in učite vse narode“ (Mt 28, 19)

Slovenski lazaristi v Slovenski vasi v Lanusu sporočamo rojakom, da je 22. februarja v svojem rojstnem mestu Ljubljani po hudi lobanjski poškodbi zaradi prometne nesreče umrl gospod

LADISLAV LENČEK, CM

pobudnik in dolgoletni zvesti sodelavec Baragovega misijonišča in njegovih ustanov, kulturni delavec in predvsem 50-letni misijonski voditelj.

Pogreb je bil 26. februarja na ljubljanskih Žalah.
Dragega sobrata vsem priporočamo v molitev.

SLOVENSKI LAZARISTI BARAGOVEGA MISIJONIŠČA
Janez Petek CM, superior Baragovega misijonišča

